Ročník XII. — Číslo 50. Kvasilov dne 19. prosince 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Hlas Volyně

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Odevzdáváme lidi do milosrdenství Božího, ale sami ho s nikým nemáme.
George Eliiot.

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Vánoce — svátky lásky.

Jest to stromeček, který přidává vánocům mnoho kouzla. Stromeček, na který se těšejí velcí i malí, leskne se od záře svíček a jako by nám chtěl něco říci. Ano! Stromeček nám praví, že přišla velká chvíle, kdy oslavujeme velký křesťanský svátek Božího narození.

Před mnohými léty přišel Bůh s nebe na zem k lidu, aby ho naučil jak má žít, aby mu dobře bylo. Učení Ježíšoví bylo prosté a jasné. Každý Mu mohl rozuměti, kdo jen rozuměti chtěl. Milujte se všichni společně a všichni šťastní budete; — vyhoďte ze srdce svého hněv a nenávist; odpusťte sobě, co zlého jste učinili, neubližujte jeden druhému ani slovem ani činem, čiňte dobře a dožijete se největšího štěstí na zemi. Proto o vánocích člověk člověku se bližším stává.

O Štědrém večeru celá rodina se shromážďuje kolem stolu na důkaz lásky k sobě. V tento večer nejlépe cítíme jak drazí nám jsou naši rodiče a sourozenci — a jak milujeme ten náš otcovský koutek. Svá srdce máme otevřena nejen pro své příbuzné, ale pro všecky přátelé a lidi. Toho dne, na důkaz lásky, jeden druhému dáváme dárky. Těší se velcí a malí a Ježíšek usmívá se šťastně. Všude slyšíme přání: „Všeho nejlepšího." Milí přátelé a děti i já Vám přeji: „Buďte šťastní a nezapomínejte o tom, co dnešní svátek nám praví: „Šťastní budete, jestli srdce Vaše opanuje lásku k bližnímu.

Na vánoční svátky se těší zvláště děti. Pastýři, aby uctili malé děťátko, přišli do Betlema s dárky. Na tuto památku, děti všeho křesťanského světa, očekávají na Štědrý večer dárky. Příbuzní a známí chtice jeden druhému způsobiti radost, obdarovávají se vzájemně. Hlavně pro děti se připravují stromečky. Všecky chceme splnit jejich přání, aby jim dobře bylo, aby se cítily šťastní na tyto svátky. Dáváme dary a máme radost z něčí radosti. Příjemným jest dárky přijímati, ale příjemnějším jest dárky dávati a radost kolem sebe působiti. Ale není každý v stavu dárky dávati, proto nezapomeňte na dary, které může rozdávati i ten nejchudší. Darem tímto obdařte své přátele a blízní a radost jím učiníte.

Pohlédněte kolem sebe kdo trpí, kdo potřebuje pomoc nebo utěchu a najdete takových mnoho. Otevřte jim srdce a ukažte, že jim přejete jenom dobré. Dobro činí dobro a nenávist zase jen nenávist plodí. Tak čiňte a pochopíte smysl života. Malý Ježíšek svou milostivou ručkou vám žehná.

Vl. Šimůnek.

I. díl války na Východě ukončen.

Nad hrobem Sun Jatsena, zakladatele čínské republiky, zbožňovaného celou Čínou doma i za hranicemi v Nankinu, vlaje dnes prapor „vycházejícího slunce". Symbolicky je dokonáno dobytí Číny, zejména, když sídlo generalissima čínské armády a nástupce Sun-Jatsenova, Čang-Kai-šeka je rozmetáno. Prožluklý Čang Kai-šek odešel hlouběji do Číny a nechce pořád o míru slyšet, ač by v Tokiu ten mír přes všechny válečné manifestace rádi viděli.

Japonští vojevůdcové nepokládají prý za nutné pronásledovati maršála Čankajšeka a ostatní čínské vůdce až do Hankau, nebo ještě dále do nejzazších koutů provincie Sečuan. Japonci totiž mají zato, že dobytí Nankinu bude dostatečným důvodem k tomu, aby čínský lid se přesvědčil o naprosté beznadějnosti dalšího odporu. Očekává se, že jakmile bude sídlo ústřední čínské vlády obsazeno Japonci, složí okamžitě i zbývající čínští generálové v provinciích své zbraně. Mír, který Japonsko by pak uzavřelo, nebude mírem jednotným, nýbrž bude sestávat z celé řady mírových ujednání s jednotlivými vládci provincií. Asi takového názoru jsou — jak již předesláno — vůdci japonské armády, bojující v severní Číně.

Jejich názoru nesdílí tak úplně japonští diplomaté a někteří vládní úředníci. Tito naopak pokládají za možné, že se válka protáhne ještě do příštího roku a že bude přece jen nutno obsaditi další čínská území, má-li Japonsko dosáhnouti všech svých sledovaných cílů.

Při uzavření eventuálního míru se přisuzuje pro uspořádání poměrů v severní Číně důležitá úloha starému císařskému městu Pejpinu — či jak se nyní opět nazývá, Pekingu. Japonsko si přeje, aby nová čínská vláda přesídlila opět do Pekingu, aby pak s ní mohly býti navázány porady o všech důležitých zahraničních i vnitřně politických otázkách. Tato nová čínská vláda, jejíž suverenita bude Japonci zaručena, převezme též novou organisaci pro zachování míru, jíž budou svěřeny důležité úkoly ve vnitřni správě. Organisace bude jakousi národní policií, pečující o pořádek ve státě. V rámci této centrální vlády budou však přesto nadáni guvernéři jednotlivých provincií poměrně dalekosáhlou pravomocí. Budou dokonce zmocněni uzavírati samostatně s Japonci přímé jednání o hospodářských otázkách a otázkách technického provozu. To bude zvláště platit o místních vládách pěti nejdůležitějších severních provincích Hopej, Šansi, Čachar, Sulyuan a Šantun.

Dnes se v Japanu řeční, že v Číně musí býti potřen komunismus i — cizinci, hlavně Britové. Jsou stavěni vedle sebe jako nebezpečí pro japonskou Čínu. Je tedy jisté co čeká cizinu v případě japonského vítězství.

Ztráta odbytiště čínského byla by strašnou ranou do hospodářského života celého světa. Zatím jsou tito ve výhodě, protože se japonský zahraniční obchod zhroutil a s ním také letí dolů japonský jen. Po světové válce byl roven tehdejšímu dolaru, dnes platí již jen 1 Zl. Oběživo v Japanu roste den ode dnes. Ze 700 milionů jenů stouplo na dvě miliardy! Rotačky v rukách vojáků, nemyslících hospodářsky, jsou nebezpečnou hračkou, která vede k bankrotu a potom k revoluci. Všechny známky nasvědčují, že by bylo záhodno dosáhnout již konce válečení, zejména když vojenský stalými ústupy čínské armády situace se zhoršuje. I německý generální štáb nazírá na onu podobnost s napoleonovým tažením. Arci, předvídat něco v záhadných kličkách diplomacie Východu je stále odvážné.

Osvětová hlídka.

Hranice života.

Časové hranice života na zemi.

Tekutá voda je hlavním předpokladem života. Většina badatelů má vůbec za to, že život vznikl v moři. V této pravlasti nalezli živočichové a rostliny nejlepší vývojové podmínky. V moři jsou zastoupeny všechny skladbové vzory živých tvorů. Je též asi jisto, že teprve v pozdějším dějinném období země, příp. života, nastala emancipace od moře jakožto more congenial medium (J. Morray), t. j. obyvatelé moře stali se z části obyvateli země. Je zajímavé, srovnati podrobněji mořské soli se solemi tělných šťáv, zejména uvážíme-li že snad obdoba byla kdysi ještě větší.

Časovou hranici života na zemi lze vymeziti jen v rámci dějin země. Lord Kelvin dospěl k výsledku (zkoumáním stavu zemské teploty) že zemská kůra byla ještě před 100 miliony lety kapalná. F. K. Darwin vypočítal z pohybu měsíce věk měsíce (a tím dobu odštěpení měsíce od Země) na 60 milionů let. J. Joly určil stáří moří na základě obsahu solí, přiváděných ročně řekami do oceánů na 90 milionů let. Teprve výzkum radioaktivních látek se stal přímou metodou k časovému určení staří země. Radioaktivita spočívá v rozpadu nestálých prvků. Labilní prvky přecházejí mezistadii v stabilní, při čemž vznikají jako konečné produkty radioaktivního rozpadu helium, olovo a teplo. Radioaktivní proměna nastává časově s úžasnou přesností. V radioaktivních horninách zemských máme tedy přesné geologické hodiny. Sir Arthur Eddington dospívá na základě rozmanitých úvah k názoru, že Země je 4 až 5 bilionů let stará. Stáří země v nynější podobě 1500 milionů let. Časové hranice hlavních tvarů života a geologických dějin lidstva jsou za dnešního stavu vědy asi tyto:

1300 milionů let: nejstarší zkamněliny bezobratlých,

500 milionů let: nejstarší zbytky obratlovců,

50 milionů let: nejstarší zbytky ssavců,

600.000 až 200.000 let za námi: doba ledová,

450.000 let za námi: nejstarší zbytky člověka,

20.000 let př. Kr.: nejstarší kresby lovců sobů.

Tepelné hranice života.

Na povrchu zemském je podnebí pánem nad životem a smrtí. Četná zvířata snášejí na příklad jen malé snížení vlhkosti vzduchu, k nim náleží zemní planarie, mnozí hlemýždi, mouchy a komáři. Jiní živočiši žijí jen v suchém podnebí.

Nejostřejší, avšak též nejrozmanitější jsou tepelné hranice života. Výše organisovaní živočiši nesnášejí trvale teplot 40—50 stup.; zato však thermofilné bakterie výdrží 100 stup. po 13 hodin; suché sémě slunečnice je klíčivé ještě po zahřátí na 140 stup. trvajícím 15 minut. Ryby zůstavají na živu v nehybné vodě při pomalém zahřívání až do 29—30 stup., kdy svalý ztrácejí dráždivost.

U člověka byly pozorovány jako následek slunečního úžehu, příp. fysikálního městnání teploty velmi vysoké tělesné teploty, až 45 stup.; uzdravení ještě po 43·6 proc.

Směrem k dolní tepelné hranici je život zdánlivě neomezený. Víříci přežijí teplotu tekutého helia, blízkou absolutnímu dodu mrazu (—273 stup.). Odolnost proti chladu je i u výše organisovaných živočichů značně velká. Tak na příklad sladkovodní ryby, ochlazeny na —8 proc. až —15 proc., jsou lomivé jako led, pohybují se však opět ve vodě, jakmile se led opatrně rozpustí.

U teplokrevných je rozhodující vliv tepelných podráždění na tělesnou teplotu. U člověka může při zastavaném dýchání a takřka úplném zastavení srdeční činnosti klesnouti tělesná teplota až na 20 stup. (zmrznutí), aniž bezpodmínečně nastane smrt. To však je také hranice tepelného poklesu u člověka. Zpravidla nastává již smrt při poměrně vyšší teplotě. Život zhasíná po hodinách nebo dnech, když teplota klesla pod 30 stupňů.

(Dokončení příště.)

Dopisy.

Svatý Mikuláš v Lucku.

Po dlouhé letní přestávce zase ožila scéna ochotnického divadla při odboru ČMŠ v Lucku. Po těžkých zápasech se svojí leností jsme předvedli Wernerovu veselohru: „Hotel Zázračna Voda“, při čemž salvy smíchu vůbec neumlkaly a herci těžce museli zápasiti se svaly na svých tvářích, které se jim stahovaly v podezřelé grimasy, nehledě na, to že účinkovali vesměs „staří“, ostřílení v podobných těžkých situacích „hvězdáři“ a „hvězdy“. Jen poslechněte ta „slavná“ jména: Kučiková, pak nedávno objevena sl. Valentová, Kupcová, Pichrtová v kruhu pánů: Balouna, Tomašovského, Rektora, Pichrta, Nováka, nedávno přivandrovalého p. F itíka a skromné osoby pisatelovy — a pranic se nebudete di-

Besídka.

Napsal R. J. Kronbauer:

Vzpomínka na Frant. Šamberka.

(Dokončení.)

Nikdo ani nepozoroval, že Šamberk na okamžik zmizel. Než ho kdo pohřešil, zase se vrátil, klidně se posadil a nějak potuleně se pousmíval.

V tom vrazí do vinárny udýchaný člověk, jenž se zajíkavým hlasem ptal po herci panu Adolfu Pštrossovi. Bylo vidět, že posel vykonal cestu s úžasnou rychlostí a že přinášel důležitou zprávu.

„Co je?“ rozkřikl se na něho Šamberk... „kdo jste a odkud přicházíte?“

„Od fotografa pana Fiedlera,“ odpovídá udýchaný muž.

„Snad nám už nenesete hotové fotografie“, diví se Šamberk.

„To prosím ne... přicházím k vůli těm hodinkám... tady jsou“.

K vůli jakým hodinkám?“ vykřikli všichni... až na Šamberka, jenž vřavu pozoroval se šibalským úsměvem. —

Adolf Pštross vyskočil na lavici, přeskočil stůl, vrhl se na posla, objal ho a křičel:

„Člověče zlatý... kde jsou... kde je máte? A vy moje zlaté hodinky... ano ano... to jsou moje krásné, moje drahé Pštrossky. Dostanete pětku... dostanete víc... dám vám desítku od cesty... A kde byly... kde jste je našli?“

„Ve vodotrysku, vašnosti,“ sděloval ku všeobecnému úžasu posel.

„Ve vodotrysku?“ žasl Pštross... „kde se tam jenom vzaly?“ Herec byl tímto sdělením nesmírně překvapen, založil ruce do boku, na Šamberka se obrátil a povídá:

„Ferdo... to by mohlo býti... teď si vzpomínám, že jsme spolu prohlíželi zlaté rybičky v nádržce kolem vodotrysku... já jsem se trochu nahnul a hůlčičkou jsem rybičky plašil... a tu mně asi hodinky vypadly z kapsy... Ale divná věc to je.. že jsem pranic nepozoroval... slyšel jsi ty snad nějaké plesknutí?“

„Tak se mně zdá, jakoby ano,“ rozpom:nal se Šamberk, „ale kde by mně bylo napadlo, že udělaly si do vody salto mortale tvoje Pštrossky.“

Za půl podiny odjeli Pštross se Šamberkem do divadla. Cestou napadne Pštrossovi, že by bylo nejlíp, kdyby zajel domů a hodinky uschoval. Čert prý nikdy nespí... aby je potom neztratil po druhé a tentokráte nadobro a neodvolatelně.

F. F. Šamberk mu to schválil a ještě mu při tom na rameno poklepal — — Od té doby Adolf Pštross hodinky vzal jenom za zvlášť slavnostních příležitostí. Šamberk si v duchu potměšile ruce mnul a měl z toho velkou radost, že má už jednou s těmi zpropadenými hodinkami pokoj. Pštross se nikdy nedověděl, jak na něho Šamberk vyzral.

Když pak přinesli k „Flekům“ zprávu o tom, že dokonal v ústavě pro choromyslné, vypravoval Šamberk, jaký provedl nebožtíkovi kousek. Herci dali se tenkrát u Fiedlera fotografovat ve zvláštní posici... postavili se proti sobě a druh od druha zapaloval si doutník.

vit, že nám to tak báječně dopadlo. (Snad bych přece neostouzel sám sebe, co?)

No — a pak přišlo to nejhlavnější: jeden z mládenců přišel v zastoupení onemocnělého na chřipku sv. Mikuláše a rozdal „nadělené“ dárky. Že panuje na světě ohromná nespravedlnost, o tom jsme se onoho večera mohli přesvědčiti ti, jichž jména (a bylo jich asi deset) byla napsána na jednom z balíčků. A když v dychtivosti jsme tento společný dar rozbalili a chtěli se obsahem balíku poděliti, shledali jsme, že se tam nachází jen jedna věc: moc opelíchaná cibule. Kdyby byla tak alespoň pro každého jedna — to by ještě tak ušlo — ale jedna pro deset osob — jak myslíte, milí čtenáři — není to prachprostá drzost? Zasilateli onoho dárku pravděpodobně v tom stálém vlhkém počasí trochu změkl mozek, není se tedy co diviti...

Nehledě na menší a snad i někdy větší nepříjemnosti — jedna věc nás musí těšiti: dokazujeme stále, že dovedeme baviti, ale při tom i účinně pracovati pro naši českou věc. Nezapomínáme, že jsme potomky národa, vyrostlého v těžkých historických chvílích a razícího si vlastními silami cestu k úspěchu. A že my pokračujeme na této cestě práce a úspěchu — jest naší největší odměnou.

Při této příležitosti vzpomínám na slova jednoho dopisovatele „H. V.“ který praví, že tak, jako se bavili oni, dovede se baviti jedině česká mládež. A tato slova ohromně zavazují. A proto nikdy při všech okolnostech nezapomínejme, že jsme mládeži českou.

Mrzelo-li mne co po našem mikulášském večírku, pak to byla jen ta věc, že jsem po západě musel hned do práce. A litoval jsem, že žádnému z konstruktérů nenapadlo vytvořiti jakási podpírátka pro oční klapky, když svojí tíhou a setrvačností tak drze opadávají. No — snad i k tomu někdy dojde. — r. c. a. —

Této chvíle Šamberk použil k tomu, aby Pštrossovi hodinky vypálil, což se mu znamenitě podařilo. Puvodně měl Šamberk v úmyslu, že si hodinky ponechá u sebe aspoň čtrnáct dní, aby Adofa jak se patří potrestal... ale když viděl, co Pštross vyvádí, když ze zoufalství dokonce spoluúčinkovánt při premiéře, na které si divadlo velice zakládalo, chtěl odříci... tu teprve se rozhodl, že komedii rázem skončí. Vyšel ven za všeobecného zmatku nenápadně z vinárny, popadl prvního člověka, jenž mu přišel do rány, dal mu zlatník, pak hodinky, nařídil mu, aby se tvářil, jakoby byl Bůh ví jak rychlo mu nasufloval vymyšlenou historii o vodotrysku se zlatými rybičkami.

Při tom na svoje hodinky (Šamberk nosil chronometr neobyčejně velikého objemu) se podíval a hlasem, jenž mu takřka ani neslušel, řekl:

„Pro Boha... honem, honem poslední pivo.. připijeme památce Adolfa Pštrossa... trpěl tolik, že i na svoje zamilované hodinky zapoměl a když mu je ukazali... ani nepoznal, že jsou to drahé jeho Pštrossky.“

Dne 21. prosince uplynul rok od tragické smrti našeho milovaného manžela a otce

Konstantina Oliće.

Kdož jste ho znali, jeho ušlechtilou povahu a dobrotu srdce, věnujte mu vzpomínku.

MANŽELKA A SYN.

Dne 26. prosince t. r. odbude se v klášterní církvi v Zdolbunově panychida po zesnulém.

Kronika.

Apel P. Presidenta Rzplitej k veřejnosti.

P. President Republiky pronesl ve čtvrtek rozhlasem projev v kterém se obrací k veřejnosti o energickou podporu akce Zimní pomoci.

Ve své řeči P. President Republiky poukázal na rychlý vzrůst zalidnění státu, které vzrostlo od času uzískání samostatnosti o $8^1/_2$ milionů.

„Jdeme v před — praví P. President — k lepší budoucnosti s vírou v ten jasný den, kdy stát překonav všechny překážky, zajistí všem svým obyvatelům práci.

Musíme ale pamatovati na úkoly mimořádné. Dokud nepostavíme dostatečný počet dílen, nesmíme promarnit ani jednoho člověka práce. Musíme umožnit přetrvati mu nejtěžší čas, jakým je od přírody zima.

Mráz rychlým krokem se blíží k nám. Podívejte se do domacnosti nezaměstnaných a skutečnost sama vám poví co máte dělat v této chvíli. V prosinci heslem je „Pomoc dospělým — nadílka dětem“.

V celém státě se bude za několik dní konati zbírka. Zbírka s myšlenkou hlavně pro děti. Od největších představitelů státu — do děti v školním věku, kteří jsou ve šťastnějších od jiných dětí podmínkách — všichni se zúčastní v tomto zbožným díle veřejným.

Jak jsem se loňského roku nezmílil ve víře, že najdu ohlas ve vašich srdcích, tak i letos mám hlubokou víru v zdravý instinkt, srdce i rozum občanský obyvatelů Rzeczypospolitej“ — zakončil svůj projev Pan President.

Lansbury ve Varšavě.

Britský poslanec G. Lansbury přijel do Varšavy, kde byl přijat maršálkem Śmigłym-Rydzem a ministerským předsedou Składkowským. Ministr zahraničí Beck pořádá na jeho počest oběd. Dne 15. listopadu přijal Lansburyho P. President Rzplitej prof. Mościcki.

Min. Delbos v Československu.

Dne 15. prosince přijel z Bělehradu do Prahy francouzský ministr zahr. záležitosti Delbos. Po celé cestě přes Československu republiku byl všude upřimně vítán obecenstvem. O průběhu jednání bude vydáno zvláštní komuniké.

Pařížské listy sledují podrobně v postupných vydáních cestu min. Delbose Československem a zaznamenávají uvítání, kterých se mu dostalo hlavně v Bratislavě a v Brně od zástupců úřadů i širokých vrstev obyvatelstva. Zvláštní zpravodaj Havasovy kanceláře líčí vřelé uvítání, které uchystala ministrovi Praha, a vřelé ovace, jichž se mu dostalo na ulicích. Československo podalo, jak řekl ministr Delbos ve svých projevech, důkaz své srdečné oddanosti k Francii, oddanosti, která je naplněna jak společnými vzpomínkami na válku, tak i podobnostmi idálu a tužeb.

20 výročí dekretu ustanovení čs. vojska.

16. prosince 1937 bylo tomu právě dvacet let, co došlo k významné dohodě vlády republiky Francouzské s Československou národní radou a k vydání historicky památného dekretu o mezinárodním uznání a postavení československých vojenských jednotek ve Francii. Od tohoto dne se čs. dobrovolnické vojsko ve Franci stává první samostatnou národní armádou, československým vojskem, politicky zcela

nezávislé spravovaným Československou národní radou, a je tak zároveň výrazem velké politické myšlenky: samostatná armáda jako symbol národní vůle ke státu je výrazem budoucí státní samostatnosti a představuje první důležitý krok k mezinárodnímu uznání.

Historicky památný 16. prosinec 1917 vojensko-technicky tudíž znamenal, že téměř po tři sta letech hned na počátku války vzkříšené čs. vojsko se stává mezinárodně uznanou československou armádou, v níž pod vlastními prapory a vlastními veliteli tehdy jen za nejnutnějšího odborného přispění francouzského, mohli jsme — oživování vlastní svou národní tradicí a novými velikými cíli státními — bojovat za věc svého vlastního státu.

Jugoslavije zůstane věrna spolupráci s Francií.

První bělehradské zprávy zvláštních francouzských dopisovatelů, provázejících ministra zahraničních věcí Yvona Delbose, oznamují souhlasně, že jihoslovanský ministerský předseda a ministr zahraničních věcí dr. Stojadinovič ujistil francouzského ministra zahraničních věcí neochvějnou věrností Jugoslavije k Francii. Potvrdil důrazně, že úmluvy francouzsko-jugoslávské plně trvají ve své liteře i duchu a že jugoslávský národ i jugoslávská armáda by staly po boku Francie v případě nebezpečí. Jugoslavije, věrna své politice rovnováhy, rozšiřuje a upevňuje z oportunních důvodů dobré styky se svými sousedy. Avšak stará přátelství Jugoslavije se nesmějí ničeho obávat z těchto nových svazků. Stojadinovič prý dal také ujištění že Jugoslavije nepřistoupí ani k protikomunistickému bloku, ani nebude následovat Italii v jejím sobotním činu proti Společnosti národů.

Vůči Malé dohodě nezmění Jugoslavije v ničem své postavení.

Rodokmen při sčítání lidu v Německu.

Při novém sčítání lidu v Německu musí každý vyplniti též listinu, zvanou listinou původu, totiž údaje svého rodokmenu. Tato listina se odevzdá ve zvláštní zalepené obálce. Nejdůležitější otázka na listině rodokmenu zní: „Byl někdo ze čtyř prarodičů židovského původu?“ „Tímto způsobem,“ píše německý tisk, „se zjistí vliv židovské rasy. Dosud se udávalo při sčítání lidu pouze náboženství, což bylo nedostatečné pro poznání původu a nevysvětlilo vliv rasy židovské.“

Carnegiova nadace vyplatila 172 miliony dolarů.

Carneggiova nadace, založená Ondřejem Carneggiem roku 1911 darem 135 milionů dolarů, vyplatila dle úřední statistiky do 1. října 1937 na kulturní účely 172 miliony dolarů. Z fondu bylo, kromě jiného, založeno 2505 knihoven, vybudován Mírový palác v Haagu a Pan-americký palác ve Washingtonu.

Stavovské zřízení v Řecku?

Na sjezdu zemědělských inženýrů v Larise promluvil ministerský předseda Metaxas velkou řeč, ve které se vyslovil proti parlamentnímu režimu a ohlásil, že budoucí řecký režim bude spočívati na stavovských organisacích, které vyšlou své zástupce do budoucího korporativního parlamentu.

9. ledna se žení řecký korunní princ.

Časopisy oznamují, že sňatek řeckého prince následníka Pavla s hannoverskou Frederikou, princeznou britskou a irskou, byl definitivně určen na 9 leden 1938. Sňatek se budou konat slavnostně v athénské katedrále. Budou přítomni všichni členové řecké královské rodiny, rodiče a bratři princezny Frederiky a četní princové a princezny cizí. Očekává se, že do Athén přijede asi 40 zástupců různých evropských panovnických rodin.

Japonsko na cestách totalitních.

V Tokio bylo uveřejněno provolání, ve kterém se jako životní naléhavost Japonska doporučuje, aby byla ihned založena jednotná národní strana japonská a aby byly rozpuštěny všechny dosavadní politické strany. Toto provolání podepsali známý předák japonského vlasteneckého sdružení, t. zv. spolku černých dragounů Tojama, kníže Išijo a admirál Jamamoto. Toto hnutí po sjednocení stran podporují členové strany minseito a strany sejukaj, které zastávají zásadu totalitního státu. Uveřejnění manifestu vzbudilo velkou pozornost.

Nová severočínská vláda.

Čínská prozatímní republikánská vláda slavnostně zahájila dne 14 prosince svou činnost. Starý národní republikánský prapor vystřídá prapor vlády nankinské. Všechny obchodní domy, hotely, úřady i soukromé domy v Peipinu obdržely rozkaz vyvěsiti prapory s pěti stuhami v barvách červené, modré, bílé, černé a žluté, symbolisujících pět ras: manžuskou, mongolskou, mohamedánskou, tibetskou a čínskou, které jsou v Číně zastoupeny. Podle zprávy kanceláře Domei stane se hlavním sídlem prozatímní vlády Peipin, na místě dřívější vlády nankinské. Autonomní vláda ve východní Hopeji se s ní spojí a provincie Šansi, Honan a severní Šantun se připojí asi v brzké budoucnosti. Nová vláda rozšíří pravděpodobně svou moc na celý čínský sever a možná až na povodí Jance. V prohlášení, které bylo vydáno v Pejpinu, se praví, že snahou nové správy jest vymýtiti politiku jedné strany, klásti odpor komunismu a usilovati o navázání přátelských styků se sousedními zeměmi k posílení doktrin východoasijských a v zájmu průmyslového rozvoje. Nová vláda je samozřejmě pod „ochranou“ Japonska.

Nový vážný incident na Dalekém východě.

V americké veřejnosti vyvolala neobvčejný rozruch zpráva o bombardování amerického dělového člunu „Panay“ mezi Nankinem a Vuhu japonskými letadly. Loď byla zasažena několika bombami a potopena. Byly na ní 72 osoby, mezi nimi američtí novináři, kteří pomocí radiotelegrafické stanice vysílali zprávy do Ameriky a čtyři úředníci amerického velvyslanectví v Nankinu. Osmnáct osob bylo při tomto bombardování zabito, zraněno bylo 15 až 20 členů posádky. Zranění byli odvezeni na břeh u Hosienu v provincii Anhvejské. Na místo odplula britská válečná loď „Bee“ a americký dělový člun „Oahu“.

70.000 Číňanů padlo v Nankinu.

Jak se oznamuje, zahynulo prý v Nankinu na 70.000 čínských vojáků. Toto číslo udávají pozorovatelé, jelikož japonská agentura Domei nevydala žádnou úřední zprávu.

V prohlášení, jež vydal námořní odbor japonského císařského generálního štábu k vysvětlení incidentu na řece Jance, se praví, že k útoku došlo protože Japonci považovali „Panay“ za čínský parník. Letadla obdržela rozkaz, aby pronásledovala parník a menší lodi, jež by pluly po řece Jance se zbytky čínských vojsk na palubě. Prohlášení praví závěrem: „Je samozřejmé, že tyto útoky proti britským a americkým lodím byly zcela náhodné a předem neuvážené.“ Rooseveltova nota japonskému císaři, kterou nelze uveřejniti, dotkla se japonské citlivosti, neboť japonské kruhy považují císaře za povzneseného nadevší politiku. Připomíná se však, že císař Meiji sám osobně vyjádřil politování u příležitosti útoku na loď „Carevič“ v roce 1894.

Spojené státy energicky zakročí.

Velvyslanec Spojených států v Číně Johnson telegrafoval státnímu departementu, že obdržel od tajemníka velvyslanectví Atchensona zprávu o bombardování lodi „Panay“ a tří průvodních petrolejových lodí. Státní ta-

zatáčel před nádraží, neodpovídal nic na Arturovu břitkou odpověď. Vstoupili do společného kupé a usedli proti sobě. Kníže si zapálil doutník a zvědavě se díval na Artura.

„Co jste brál?“, vyptával se.

„Roulettu. Nerozumím dosud trente et quarante. Znáte tuto hru?“

„Ovšem, hraji-li, nic jiného nehraji. Rouletta je příliš řemeslnická hra, nemá tolik kombinací a nepůsobí takovou rozkoš. A má-li člověk štěstí, nevyhraje v roulettě tolik, jako v trente et quarante. Hraje se takto.“

A vyňav z kapsy zápisník, nakreslil Arturovi hrací stůl a sděloval tajemství hazardní hry. Artur nemohl dlouho pochopiti, a kníže schovávaje zápisník, poklepal mu na koleno.

„Naučím vás tomu, budeme se chvíli dívat a snadno vše pochopíte. Ale nesvádím vás ke hře, hrajte nebo nehrajte.“

„Budu hrát, byl bych dětina, abych nepoužil vhodné příležitosti a nezkusil své štěstí. Nemám, co bych ztratil.“

„Peníze můžete ztratit,“ namítl kníže varovně.

„Ztratil-li jsem tolik, ať ztratím vše,“ řekl Artur lehkomyslně.

„To není správné. Někdy i maličkost

pomůže. Ostatně nejste nezkušený hoch a doufám, že při nezdaru couvnete. Jsme na místě, pojďme."

Společně vešli do kasina a zašli do druhého sálu k hracímu stolu. Kníže stoje vedle Artura upozorňoval ho na různé kombinace hry, ale záhy ustal v poučování. Jako by ho horečka zachvátila a jako by ho pouhé dívání se omrzelo, do kapsy sáhl a několik zlatých peněz hodil na červenou plochu. Artur vyčkal a vida, že kníže vyhrál, zapomněl na svého společníka a začal sázet.

Štěstí mu bylo věrné, vyhrával vytrvale, zvyšoval sázky, a když se uprázdnilo místo, usedl, nevzpomenuv již knížete. Když byla s večerem světla rozžehnuta, dostoupilo jeho štěstí vrcholu. Měl vedle sebe opět hromadu peněz, která se rovnala včerejší výhře. Právě, když kladl několik stofranků na stůl, kdosi se dotkl jeho ramene. Ohlédl se a spatřil knížete.

„Nachcete si vyjíti ven?" ptal se kníže tiše.

„Ne, nepůjdu," odpověděl téměř zlostně.

„Aspoň na chvilku," domlouval kníže.

„Přijdu později, asi za hodinu," odbyl ho nevrle.

Kníže odcházel a Artur rozmrzelý a podrážděný obracel pozornost ke stolu. Vyhrál

opět a v duchu se posupně usmál nápadu knížete, aby utíkal, když mu štěstí sedí v týle. Rozjařeně položil tisícovku a bezpečně očekával, že zase vyhraje.

Tentokráte prohrál a croupier mlčky shrábl jeho bankovku. Co na tom, pomyslil si, však se mi brzy vrátí. Nevrátila se. Štěstí kamsi uskočilo a marně je stíhal. Zdvojnásoboval své sázky, sázel vždy odvážněji, měnil hru, ale výhry řidly a hromádka se tenčila.

Zuřivost se ho zmocňovala, vztek jím zalomcoval. Jaký by to byl hráč, aby nezdolal chvilkovou nepřízeň náhody. Hraje dosud za cizí peníze a může si tedy něco dovolit. Dal najednou pět tisícových bankovek a když prohrál, opakoval sázku. Vyhrál, ponechal však celou sumu na témže místě. Prohrál zase. Zatrnul a vzdor jako by přešel do jeho krve. Dal v sázku celý zbytek a když ten zmizel, sáhl pro včerejší výhru. A měnivé štěstí hrálo s ním jako kočka s myší. Ukazovalo mu na chvíli svoji příznivou tvář a zase se naň posměšně zašklebilo. Bránil se zoufale, mučil svoji hlavu, uvažoval, když však od stolu vstával, zbyla ze včerejší výhry jen polovina.

To již nešel ven nadšeně a opojen, nepátral, kdo je vesel a kdo je zdrcen. Zamra-

čen a pln nenávisti proti čemusi šel k nádraží a ani včerejšího večera nevzpomenuv, usedl na totéž místo, kde včera párek zničených manželů. Jako ten pán i on ruce do kapes zastrčil, nohy natáhl a tupě se díval.

Až ve vlaku se mu vrátila sebevláda. Byl hlupák, že neposlechl knížete. A kníže byl hlupák, že ho upozorňoval. Ano, přinesl mu nehodu on, svým lákáním, aby nechal hry, zahnal štěstí. Proč se oň stará? Co je mu do něho? Knížeti se lehko poroučí, kdy aby zanechat, jemu jeho bohatství dovoluje, hry si klidně dopřál zábavy a vstal, kdy chce. Prohraje-li, má kam psáti o peníze, vyhraje-li, proto se větším pánem nestane, ale on, Artur, zde hledá záchranu, jeho vedou sem jiné cesty a jiné úmysly.

Vyhne se zítra knížeti, pojede ranním vlakem, prohlédne si Monako a při započetí hry zaujme nějaké výhodné místo. Zítra zase všechno vyhraje, jak jinak, musí vyhráti, vždyť vyhrával po oba dva dny. A jakmile bude míti čtyřicet tisíc výhry, nechá všeho a počká zase na druhý den. Musí brát s mírou, nesmí chtíti tak překotně sehnat sumu, která mu tkvěla v mozku a jejíž získání měl za jisté.

Po špatně ztrávené noci vracel se do Monte Carla. Chtěl ráno věnovat prohlídce

města i Monaka, chtěl i na La Turbie nahoře na horách vyjeti, ale všechny tyto úmysly rozplynuly se vniveč, jakmile spatřil budovu kasina. Zašel do parku u kasina, ale i tam se mu zdálo býti hloupé tráviti zbývající čas. Vešel tedy dovnitř a zašel do nádherné čítárny. Usedl, dal si sluhy snésti různé noviny a časopisy a snažil se čísti. Ale nic ho nezajímalo, nerozuměl tomu, co četl a před jeho očima stále se míhal zelený stůl s roulettou a s trente et quarente. Nedočkavě se díval na hodinky, brzo-li udeří jedenáctá, o které začínala hra, a deset minut před touto dobou stál již v sále, po němž bloudili hráči, dychtivě čekající na příchod croupierů.

Konečně se objevili a začal obřad otevírání hry. Zástupcové banky odpočítali croupierům peníze, podepsali protokol, croupieři zaujali místa a šílení hráčů začalo.

Artur se vrátil dnes k roulettě a po malých nezdarech vyhrál asi dva tisíce. Ale pojal ho hnus proti této banální hře a povstav přešel k trente et quarente. Jeho zapadlé oči svítily horečným leskem a jeho ústa byla jako vyprahlá. Zašel k bufetu, vypil kalíšek koňaku a vracel se ke stolu. Dokud neměl vlastního místa, sázel málo, byl však celý nervosní, že se nemůže hře věnovat, jak si přál. Proklínal v duchu hráče sedící, že dřepí

jako přibití a žádný se nehne. S jakýmsi lačným zadostučiněním pozoroval vytáhlého muže s voskově žlutou tváří, který ztrácel úžasné sumy a sahaje pro tobolku marně v ní patral, nalézá-li se ještě něco v ní

Doklepává, myslil si se surovou lhostejností, za chvíli odejde, aby zbytečně nepřekážel. A dočkal se toho. Jako opilý vstál hráč, jednou dlaní chytil se za čelo a vrávoral k oknu. Ale Artur se již za ním nedíval. Seděl na teplém jeho místě a vyňav hrst zlatých penízů, položil je vedle sebe. Měl pocit, jako by mu něco vsedlo do týla a jeho podrážděným mozkem hnila se představa, že tam sedí jeho štěstí.

Seděla tam jeho zkáza. Bylo necelých osm hodin večer, když kladl poslední dvacetifrank na stůl a vytřeštiv blbě oči pozoroval, jak croupier ho shrábl. Rozhlédl se kolem sebe, jako by se díval, kde je a začal vstávati. Vstával opravhu v přestávkách. Necítil vlády ve svých údech, jeho hlavou zněl jednotvárný bzukot, před očima se mu vše míhalo a cosi jako těžký závoj splývalo před ním. Šel nejistým krokem ven kolem dozorců, kteří s významným úsměvem se naň dívali, a zapomínaje, že nemá klobouku, vycházel ven.

Teprve, když ho dozorce upozornil, že

jde bez klobouku, ztrnule se usmál, vrátil se do šatny, kde mu do ruky vtiskli klobouk a hůl, a vracel se ven. Na schodišti se zastavil a sáhl mechanicky do kapsy. Cítil studený kov a vyňav peníze podíval se. Měl asi sedm franků drobných peněz. To jediné mu zbylo ze všech peněz, neměl mimo to ani haléře, prohrál všechno, své i vyhrané peníze.

Co s tím, myslil si, neschopen souvislé myšlenky. Stačilo by mu to sázku do roulетty. Mohl by se vrátiti a vsaditi pětifrank. Mohl by vyhráti jeden a ještě jeden. Ale svěsil hlavu a zase peníze zastrčil do kapsy. Vždyť by neměl, zač by se vrátil do Nizzy, dnes již nic nevyhraje, až zítrá se to obrátí. Teď však musí jíti někam, kde by si odpočinul, kde by byl sám. Světlo ho dráždí, pohled na lidi ho dráždí, potřebuje samoty.

Jda co noha nohu mine, obešel roh kasina a scházel na terasy, které se vinuly nad mořem. Nalevo nacházelo se pod terasami nádraží, napravo šla terasa přes tunel, jímž probíhají koleje železnice a točila se nad moře. Nikoho tu nebylo, sám vrávoral po hebkém písku a hledal lavici. Klesl na ni a podepřev se pravou rukou o její lenoch, položil na ni hlavu.

Moře tiše šumělo, roj světel vyskočil na protiležícím Monaku a jako pás perel zazáři-

ly elektrické lampy podél přístavu. Za ním hořela okna hotelů a nejvýše nahoře mihotala se světla z La Turbie. Neviděl nic z této krásy, před jeho očima tancoval hrací stůl a na něm vyskakovaly bankovky a cinkaly zlaté peníze.

Všechny je ztratil. Všechno pohltila ruka croupierova, který potlačuje zívání, lhostejně přitahoval pohrabáčem jeho peníze, až je všechny přitáhl. Tvář croupierová přijímala tvář pavouka, který chytil do sítě mouchu a otáčí ji sítí, aby mohl svoji kořist vyssáti. Vyssál ho, všecko mu vzal, jiní již mají jeho peníze v rukou a nikdo mu nic nevrátí.

Vědomí se mu začalo vracet a s vědomím jeho šílená bolest rostla. Hlava mu třeštila a neznámá ohromná hrůza se ho zmocňovala. Co se to s ním stalo? Co to udělal? Co nyní počne? Vzpřímil se na sedadle, vytřeštil oči na moře a ztajil dech. Bože, je možno, že nemá nic, že nemá ani tolik, aby se vrátil domů, aby zaplatil v hotelu? Není to všechno blouznění smyslů? Rychle nahmatal svoji tobolku, vyňal ji a nahlédl do ní. Nic v ní není. Marně trhal jejími schránkami, byly prázdné a na jeho dlani ocitlo se sedm franků, které z kapsy vylovil.

Zatřásl se, ztišil se a povstav, začal přecházeti po terase. Ani si nevšiml, že v pov-

jemník Cordell Hull hlásil, že ještě nemá informace o tomto incidentu, a odmítl jej komentovati. Ještě v nočních hodinách vyšla zvláštní vydání novin, které hlásily americkému publiku nové zprávy o „Panay“. Incident způsobil značný rozruch na úředních místech. Některé americké politické osobnosti budou žádati, aby se hned všecky americké jednotky z okolí vrátily a zabránily tak novým incidentům. Avšak většina poslanců a senátorů, kteří byli o věci tázáni, soudí, že bezprostředním následkem těchto událostí bude energický zákrok vlády Spojených států vůči Japonsku. Neutrální pozorovatelé ze Šanhaje soudí, že vážnost incidentu je zvýšena příkazem, daným příslušným službám japonského vojska, aby střílelo na všechny lodi bez rozdílu národnosti, které zůstali v okolí Nankinu.

Sokolský věstník.

Ze Zdolbunova.

Dne 21. listopadu byla pořádaná v místnostech K. P. W. slavnostní akademie k 20 letému trvání školy a k 10-letému trvání jednoty „SOKOL“ v Zdolbunově.

Akademii zahájil starosta p. Al. Khol uvítáním celého shromáždění a přítomného hon. konsula Českosl. republiky p. Vl. Svárovský. Říd. uč. p. J. Kosek v proslovu zdůraznil význam školy pro zdejší menšinu jak po stránce kulturní tak národní.

Program školy:

Vzpomínky v písních a Jak naši lidé jedí do celého světa — scény. Sl. O. Vízková zazpívala píseň „Hoši od Zborova“. Žactvo předneslo básně: Září, Hlas krve a Pilný. Žakyně Mazánkova zahrála na piano Mozartovu „Sonatu“ a p. V. Jaček na housle při doprovodu na pianě sl. J. Křižkové zahrál Sarasate — Romansa Andolousa a Koncert op. 64 Mendelssohna.

Po koncertní části nasledovaly scény — Podivný sen a Letci. Nejmladší žakyně měly výstup „Kačátka“ a starsí záci cvičení „Sokolská jízda“, kterou byl zakončen školní program.

Program sokolský:

Po přestávce br. starosta v krátké řeči načrtl vznik a činnost jednoty. Po proslovu dorostenci předvedli „Malí legionáři“ od J. Pláničky a žákyně cvičení s kroužky. Mladší žákyně zatančily národní tanečky, ženy a dorostenky zacvičilykruhy. Družstvo mužů kvasilovské jednoty předvedlo vrcholová cvičení na bradlech, které vzbudily u obecenstva všeobecný obdiv. Dorostenky zacvičili rytmické tance. Číslo toto mělo veiký úspěch a muselo se opakovati. Ženy zakončily akademii Československou besedou, zde poprvé provedenou, jež se velice líbila a byla dlouhotrvajícím potleskem odměněna.

Celý pořad se těšil všeobecnou pozornosti. Akademie byla velmi zdařilá a hojně navštívená. A. Š.

Oznámení.

Ze Stromovky u Lucka.

Kolo hospodyň na Stromovce, zve tímto co nejsrdečněji všechny známé na zábavu sylvestrovskou, kterou pořádá dne 31 t. m. v sále p. Nováka. Různé výstupy — zpěvy — dobrá kapela — tombola — buffet vlastní. Začátek o 6 hod. O pohodlí hostů bude postaráno.

Výbor kola hospodyň.

M. Ivaňuchová, jednatel. Anna Štěpánková, pokladník.

Poděkování.

Odbor ČMŠ ve Zdolbunově s díky kvituje dar Zl. 22·—, sebraný na podnět p. Vladimíra a Růženy Kadeřábkových z Kvasilova o přátelském večírku u p. Vladimíra Štejnara v Sedmihranech na dostavbu školy ČMŠ ve Zdolbunově.

Štěpán Blažek, pokladník. Alekxandr Khol, předseda.

Dary a věnování.

SEZNAM

sbírek obdržených ve prospěch České matice školské a jejího školství v měsíci listopadu 1937.

1. Správa školy ve Stromovce z dětského divadla ve prospěch Matice věnuje Zl. 5·—

2 O křtinách u p. B. Šebesty v Ládovce ve prospěch Matice na svůj podnět pp. B. Šebesta a V. Beneš sebrali Zl. 20·50

3. O posvícenské zábavě v Novo Račíně ve prospěch Matice na svůj podnět p. V. Kučera a p. J. V. sebrali Zl. 9·30

4. Odbor ČMŠ ve Stromovce z posvícenské zábavy věnuje ve prospěch Matice Zl. 20·—

5. O svatbě sl. V. Šulcové a p. V. Kočího v Korablišti pp. J. Knop a Šulc ve prospěch Matice sebrali Zl. 15·—

6. Varšavští krajané věnují ve prospěch Matice Zl. 30·—

7. O svatbě sl. M. Krčmové a p. V. Pavlína v Martinovce na podnět pp. J. Kubína a J. Vika ve prospěch Matice sebráno Zl. 18·80

8. O posvícenské zábavě v Malíně ve prospěch Matice sebráno Zl. 35·—

9. O svatbě sl. A. Reové v Malíně a p. J. Mišáka z Teremna na podnět p. V. Re ve prospěch Matice sebráno Zl. 8·10

10. O svatbě sl. M. Čurdové v Ozeranech a p. J. Brázdy z Kupičova na podnět pp. J. Čurdy a Vl. Holého ve prospěch Matice sebráno Zl. 20·—

11. Sdružení Čsl. M. v Buršovce ve prospěch Matice věnuje část výtěžku z akademie 28. října v obnose Zl. 12·—

12. O svatbě sl. E. Jonové v Ledochovce a p. J. Macha z Krupy na podnět p. V. Jony ve prospěch Matice sebráno Zl. 15·—

13. O svatbě sl. Bačevské z Kurdybaně a p. S. Šulce v Mlodavě II. p. J. Mach ve prospěch Matice sebral Zl. 14·05

14. O svatbě sl. V. Kubištové a p. E. Marka v Novokrajově na podnět pp. J. Kazdy a J. Kočiny ve prospěch Matice sebráno Zl. 22·—

15. O svatbě sl. M. Bílkové a p. Vl. Petržílka ve Straklově na podnět mládenců a přítomných svatebčanů ve prospěch Matice sebráno Zl. 28·—

16. O posvícenské zábavě ve Mstěšíně-Ladovce na podnět p. J. Stehlíka sebrali pp. J. Stehlík a A. Tresler ve prospěch Matice Zl. 17·35

17. Při akademii 28. října v matiční škole v Ozeranech ve prospěch Matice sebráno Zl. 7·58

18. O svatbě sl. A. Bačové v Žornovštíně a p. J. Janečka z Jablonovky na podnět p. A. Boryse p. V. Cupal a p. V. Samec ve prospěch ve Matičních škol sebrali Zl. 31·30

19. O svatbě sl. M. Novotnové v Semidubech a p. J. Touška z Hulče na podnět p. V. Loskota sebráno ve prospěch Matice Zl. 25·60

20. O svatbě sl. M. Borovské a p. Vl. Karla ve Volkově na podnět p. J. Borovského ve prospěch Matice sebráno Zl. 19·30

21. O křtinách u p. J. Bureše v Dembrovce na podnět pp. K Vaclavíka a p. J. Hamáčka ve prospěch Matice sebráno Zl. 6·—

22. O svatbě pí. M. Šlegrové v Ozeranech a p. A. Šalomouna z Koryt ve prospěch Matice p. J. Čurda sebral Zl. 12·10

23. P n J. Čurda z Ozeran ve prospěch Matice věnuje Zl. 1·—

24. O svatbě sl. Z Andělové v Sedmihranech a p. V. Šímka z Dolinky na svůj podnět p. Vl. Anděl ve prospěch Matice sebral Zl. 20·25. V obnose tom ženich věnuje Zl. 5·—

25. Odbor ČMŠ v Kvasilově zaslal z posvícenské zábavy ve prospěch Matice Zl· 10·—

26. O svatbě sl. Z. Kovářové v Alexandrovce a p. J. Vrány z Novokrajova na podnět p. J. Kazdy ve prospěch Matice sebráno Zl. 10·50

27. Členové odboru ČMŠ v Bocánovce věnují na matiční školy Zl. 47·40

28. Členové odboru ČMŠ ve Sklíni věnují na matiční školy Zl. 50·—

Úhrnem obdrženo Zl. 531·13

Všem dárcům, iniciatorům a pořádatelům sbírek za zaslané dary a příspěvky co nejsrdečněji děkuje

správa České Matice školské v Polsku.

Různé zprávy.

Sletový kolos se rozjíždí.

Dne 13. a 14. listopadu konala se schuze cvičitelského sboru mužů ČOS na níž podrobně probrán a schválen program sletu, t. j. věci sboru cvičitelskému podlehající. O velikosti pod-

niku svědčí cvičiště, které bude míti 17 tisíc značek, to znamená, že bude na něm cvičit přes 30 tisíc cvičenců najednou.

11. prosince ve Smetanově síni se konal zahajovací sletový koncert. Jako předehra 26-28 října byl uspořádán rozestavený předsletový běh, ve kterém přes 42 tisice běžců proběhlo 4185 km na 10 hlavních tratích přes 120 tisíc běžců přes 16 tisíc na tratích dílčích.

Program sletu bude asi takový: V únoru začnou Zimní sletové hry a to: 6-13. února lyžařské závody, 6-7. února závody krasobruslařské, 7-9. závody v kanádském hockeyi.

Do rámců těchto závodu vpadají též závody vojska a středoškoláků.

Na Zimní sletové hry bude vydán zvláštní odznak.

Jako o minulém sletě, bude se konati sletová výstava.

25. dubna v Smetanově síni se odbude druhý koncert „Sokolstvo v hudbě a zpěvu“ po němž následují sletové hudební pěvecké a divadelní soutěže.

Pořadatelský odbor se tedy náležitě přičiňuje, aby program předsletových i hlavních sletových dnů byl bohatý a pestrý. J.

Německo šetří papírem. — Břidlicové tabulky do tříd obecné školy.

Nedostatek surovin v Německu projevuje se v nejrůznějších oborech. Úsporné tendence přivedly k tomu, že ministr výchovy nařídil v těchto dnech jednotlivým zemským vyučovacím úřadům, aby již letos v prvém nebo druhém pololetí, ale nejpozději na počátku r. 1938 na místě školního sešitu bylo zásadně zase používáno břidlicové tabully. Při tom břidlicové tabulky nebude používáno pouze v prvé a druhé třídě, nýbrž také ve třetí a čtvrté třídě. Byla již učiněna opatřaní, aby při tom bylo používáno výlučně německých výrobků. Vedle břidlicové tabulky žáci a žačky používají také sešitu pro čistopisy.

E. Nevečeřal:

O Kučově.

(Dokončení.)

Českou školu v malé částce nahražuje kučovským Čechům t. zv. sborovna (nazývána též „školou“) při kostele; v ní je bydliště a úřadovna kazatele; v ní zároveň místnost určená pro schůze starších sborovanů a mládeže. V té místnosti děti se učívaly katechismu, výňatkům z bible, zpěvu; všechvo česky. Tam se mládež cvičí ve sborovém zpěvu. Zpívají nábožné písně, které pak při pobožnosti přednášejí v kostele.

Asi od sedmi let účinkuje nepřetržitě zpěvácký spolek mládeže, jenž v r. 1936 se přerodil již v pevnou organisaci. Povstalo totiž t. zv. Sdružení mládeže při evang.-reformovaném sboře v Kučově, jež uzískalo od úřadů potvrzení svých stanov. Sdružení mládeže vykonalo již mnoho. Kromě cvičení ve sborovem zpěvu dostavovala se mládež na jiné schůze, na nichž mívali někteří různé poučné přednášky. Byly účelné výlety. Pořádaly se jarní a letní zábavné vycházky, na nichž rozeznívaly do okolí české národní písně, které všichni rádi zpívají. Na podzim 1936 r. pořádalo Sdružení mládež v Kučově t. zv. kavový večírek. Na tuto večerní besídku byli pozváni hosté, kučovské slečinky je pohošťovaly kávou, bral se na zřetel bon ton, mladí recitovali nadšené básně a zpívali různé písně v českém a polském jazyce.

Každého roku v první červencovou neděli bývá v kostele oslavován Husův den. Je to vzpomínka na kostnického mučedníka, jenž bojoval za pravdu a byl upálen 6. července (1415 r.)

Kučovská sdružená mládež, jak vidíme, se činí. Mívá však také doby poklesu, jako každá organisace; tam je to z té příčiny, že někdy nedostává se dosti k spolkové práci připraveného vůdce. Je záhodno vzpomenout také, že kulturní činnosti české kučovské mládeže je vřele nakloněn místní kantor, p. Jan Nevečeřal, a někteří učitelé a studenti, kučovští rodáci, jichž příčiněním vzniklo a rozvíjelo se Sdružení.

Letos kučovská obec se vschopila na velký čin, na který, nebýti pomoci jiných, v nynější době její síly by nestačily: staví zděný, velký a ladný sborový dům na místě dřívější, valící se již dřevěné „školy“. Výdeje, spojené s touto budovou, se odhadují v celku až na 12 tisíc zlotých. Vzrušení ovládlo všechny Kučováky, neboť staví se pro ně něco velkolepého, obecní dobro kučovské menšiny. Dary z jiných stran také přicházejí, ale i dluhy zároveň se zvyšují, protože kučovští krajané přivedli to svou praci tak daleko, že část budovy již z vnitřku vykončili a připravili k obydlení.

Kučovští rodáci, bydlící zde na Volyni, a kdokoliv jiný, kdož byl v nějakém styku s Kučovem neb aspoň cítí s tamními krajany, pomozte Kučovu v jeho národním úsilí! Vykonáte svoji peněžitou podporou dobrý skutek a vzbuďte v srdcích kučovských krajanů vděčnost k známým a neznámým dobrodincům.

Dary bude možno vysílati na adresu:

Komitet Budowy Domu Parafialnego
przy Zborze Ewang.-Reformowanym
w Kuczowie, poczta Kleszczów,
woj. łódzkie.

Hospodářský zpravodaj.

Ant. Slabý, rolník:

Volba pole pro brambory a jeho příprava.

Volba pole k pěstění brambor řídí se dle předběžných plodin a jakosti půdy.

Co se týče předběžných plodin, nejsou brambory příliš vybíravý a když nelze jinak, mohou se dáti po libovolné plodině, ale i po bramborách samých.

Rolníci sázejí brambory nejraději po některé stébelnině, zvláště po ozimém žitě. Ale to se neděje snad výhradně k vůli plodině té, nýbrž z jiných důvodů. Obilniny nedostávají zpravidla chlévského hnoje a také při d bré kultuře nemají ho ani dostati, ale k bramborům se pravidelně čerstvě hnojí.

Ozimé žito se časně klidí s pole a bylo-li pole to podseto seradelou nebo jetelem, tu může se to neb ono zelené hnojení do doby přípravy půdy pro brambory řádně vyvinouti a poskytnouti z jara bramborům cenný dusík.

Nebylo-li podseté zelené hnojení v žitě, pak se může zaseti po sklizni ži-

CENY OBILÍ.

Záznam 9.XII. volyňské plodinové bursy.

Žito	zl. 20.75	za 100 kg
Pšenice	„ 26.25	„
Ječmen	„ 17.—	„
Oves	„ 18.25	„
Hrečka	„ 17.25	„
Proso	„ 18.50	„
Řepák	„ 56.—	„
Hrách	„ 30.—	„
Seno	„ 11.—	„
Sláma	„ 6.50	„
Jetel	„ 120.—	„

ta do zpodmítnutého strniště i potom dá do zimy hojnost hnojivé, dusíkaté hmoty.

Složení půdy má jen tak dalece význam, že tato má býti pro brambory kyprá a vzdušná.

Kořeny bramborů jakož i šlahouny (stolony), na nichž se vyvinují hlízy, rostou v hlavní vegetační době velmi rychle a potřebují proto mnoho vzduchu k dýchání.

Proto těžké uléhavé hlíny neb jíly nejsou vhodné k pěstění bramborů, jinak se hodí každé jiné složení půd k pěstění brambor. Zvláště v novině se bramborům dobře daří.

Hlavní věcí při pěstění brambor jest důkladná příprava půdy a řádné vyhnojení chlévským hnojem.

Nebylo-li v předběžné plodině zaseto zelené hnojení ani po sklizni stébelniny, pak nutno strniště ihned po odvežení mandelů zpodmítnouti, aby zem nevyschla.

Je-li seto zelené hnojení, pak se toto ponechá státi co nejdéle, aby ho hojnost narostlo, ale před příchodem zimy nechť jest pole řádně naoráno. U těžších půd jest zvláště důležito, aby pole bylo hluboko na zimu naoráno, aby mrazy do jara zem zkypřily a také se pole řádně vyhnojí chlévským hnojem.

Ježto těžší půdy pozvolněji pracují, vyžaduje jistého času, nežli se hnůj tak dalece v ní rozloží, aby mohly býti živiny z něho přijímány kořínky. Naproti tomu v půdách lehkých nesmí se hnůj dáti na zimu, ježto by do jara byly živiny z něho vypláchnuty do spodiny a pro brambory z větší části ztraceny.

Proto se na lehkých půdách hnojí chlévským hnojem až na jaře pod brambory. Zelené hnojení se na takových půdách zaoře co možno nejpozději.

Těžké půdy mohou býti častými dešti z jara značně ulity a tu se ukáže mnohdy nutnost nové hlubší orby, aby se zem náležitě provětrala. Ale pozor, hnůj chlévský se nesmí za žádných okolností a v nižádném případě hluboko zaorávati, neboť by se v hloubce nerozložil a bramborům samozřejmě neprospěl.

Inserujte u nás!!!

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskarna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.